

Budgetunderlag 2024–2026

SVERIGES DOMSTOLAR

Innehållsförteckning

YRKANDEN.....	3
RÄTTSSÄKRA OCH OBEROENDE DOMSTOLAR.....	4
SVERIGES DOMSTOLAR.....	7
RÄTTSLIGA BITRÄDEN MED MERA.....	10
MIGRATIONSDOMSTOLARNA.....	14
RÄTTSLIGA BITRÄDEN M.M. VID DOMSTOLSPRÖVNING I UTLÄNNINGSMÅL.....	16
TRÄNGSELSKATT.....	17
INTERNATIONELL CIVIL KRISHANTERING.....	18
INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER.....	19
AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET.....	24
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS FINANSIERING.....	26
PROGNOSE FÖR MÅLTILLSTRÖMNING.....	27

Yrkanden

Domstolsverket yrkar att regeringen

- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2025 samt tillförs en ramökning med 50 mnkr från år 2026 utöver den beräknade anslagsnivån. [Se avsnitt om Sveriges Domstolar.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m., inom utgiftsområde 4, tillförs 1 210 mnkr 2024, 1 257 mnkr 2025 samt 1 309 mnkr 2026. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2025 samt tillförs en ramökning med 50 mnkr från år 2026 utöver den beräknade anslagsnivån. [Se avsnitt om Migrationsdomstolarna.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026. [Se avsnitt om Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål.](#)
- föreslår riksdagen att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22 tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026. [Se avsnitt om Trängselskatt.](#)
- föreslår riksdagen att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026. [Se avsnitt om Internationell civil krishantering.](#)
- föreslår riksdagen att låneramen ska vara 1 550 mnkr för åren 2024–2026. [Se Bilaga 1 – Investeringar, låneram och krediter.](#)
- fastställer att anslagskrediten för anslagen 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4 och 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, varje år under perioden 2024–2026, under förutsättning att yrkade medel tilldelas, får uppgå till tre procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2023.](#)
- fastställer att anslagskrediten för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. inom utgiftsområde 4 varje år under perioden 2024–2026, under förutsättning att yrkade medel tilldelas, får uppgå till tio procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2023.](#)
- föreslår riksdagen att anslagskrediten för anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8, anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7, samt anslaget 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap. 1 och anslaget 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap. 4 inom utgiftsområde 22 varje år under perioden 2024–2026, får uppgå till tio procent. [Se tabell Anslagskredit på ramanslag för 2023.](#)

Rättssäkra och oberoende domstolar

I Sverige är domstolarnas ställning grundlagsskyddad. Oberoende och väl fungerande domstolar är bärande för rättsstaten och ger legitimitet till vårt samhällssystem och våra grundläggande värderingar. Domstolarnas och domarnas oberoende ställning i det konstitutionella systemet är ett fundament i ett demokratiskt samhälle. Utan en fungerande rättsstat blir demokratin lätt att manipulera.

En fungerande rättsstat är dock inget som kan tas för givet. Vi ser en utveckling i många länder mot ett mer auktoritärt styre där rättsstatens principer undergrävs. Demokratiindex i världen sjunker. Krig i vår närvärld samt ökade motsättningar och ökad polarisering i hela vår omvärld pekar tydligt på att rättsstaten och demokratin utsätts för påfrestningar, och att förändringar i en icke-demokratisk riktning kan ske snabbt.

Med ökad osäkerhet behöver domstolarna vara den trygga garanten för den enskildes rättssäkerhet och för demokratin. För att domstolarna ska kunna fullgöra denna för demokratin grundläggande uppgift, måste medelstilledningen präglas av långsiktighet. Resurserna måste vara tilltagna så att domstolarna har möjlighet att följa och tillämpa lagstiftningen, och med det tillgodose medborgarnas rätt till effektiva rättsmedel.

Snabba avgöranden är centralt

I domstolarna handläggs flera hundra olika typer av mål. Det som tydligast förenar dem är behovet av ett rimligt snabbt avgörande.

Snabba avgöranden är av central betydelse i alla typer av mål. När åtal gällande ett brott har väckts är det under rådande utveckling av våldsbrott i Sverige särskilt angeläget för alla parter att berörda myndigheter är rustade för att kunna hantera ärenden så nära inpå händelsen som möjligt. Detta gäller såväl i de mål där man tillämpar det numera permanenta arbets sättet om snabbförfarande i brottmål, och i mer omfattande mål.

För enskilda människor rör målen ofta förhållanden i vardagen – de gäller exempelvis deras familj, försörjning, boende, egendom eller säkerhet. Att leva i ovisshet kan vara påfrestande och försvåra möjligheterna att gå vidare i livet. För företag kan en långvarig domstolsprövning skada affärsverksamheten, och ibland till och med äventyra den. Väntetider i domstolarna riskerar också att slå mot andra delar av samhället, med följderna som till exempel förseningar i upphandlingar och i tillstånd till mark- och miljöhantering.

Kompetensförsörjning nu och för framtiden

För att säkra rimliga väntetider i domstolarna och för att upprätthålla förtroendet för rättssäkerheten och demokratin är det av central betydelse att domstolarna kan rekrytera de skickligaste och för domaryrket mest lämpade juristerna. Samtidigt är domarförsörjningen en utmaning för många domstolar, både kort- och långsiktigt.

För att tydliggöra och koordinera kompetensförsörjningsarbetet har Domstolsverket tillsammans med alla domstolschefer tagit fram en gemensam handlingsplan. Den omfattar aktiviteter gällande allt från det som kan hanteras på respektive domstol, till åtgärder som kräver medelstilledning och lagändringar.

Utöver det arbete som sker vid respektive domstol med att utveckla arbetsmetoder och organisation, kommer Domstolsverket och ett antal pilotdomstolar under

2023 att arbeta med utveckling och erfarenhetsutbyte kring organisation på domstol med fokus på effektivitet och en attraktiv domarroll. Därtill pågår arbete med att se över hur de processuella bestämmelserna kan justeras utifrån perspektivet en attraktiv domarroll.

För att öka rekryteringsbasen pågår flera insatser för att göra domstolarna mer synliga och konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden. Satsningar har också skett på adjungerade råd som under ett års tid tjänstgör i både underrätt och överrätt. Systemet har utvärderats för att kunna justeras för ökade resultat i fråga om att kunna behålla de adjungerande råden. Det pågår också ett arbete med att säkra att Sveriges Domstolar behåller fler av de assessorer man utbildar.

Sveriges Domstolar har behov av att se över tjänstestrukturen för att skapa ökade utvecklings- och karriärmöjligheter för domarna. Utredning av karriärstegen pågår, och kan framöver medföra behov av ökad medelstilldelning.

Som för alla organisationer är kompetensförsörjningen en utmaning. Inom Sveriges Domstolar finns det därtill särskilda förutsättningar som påverkar möjligheterna att säkra rätt kompetens. Det handlar bland annat om att organisationen består av 80 självständiga myndigheter och att ansvaret för domarrekruteringen är fördelat på flera olika aktörer. Samtidigt är kompetensförsörjningen en mycket högt prioriterad fråga i verksamheten.

Ökad cybersäkerhet i en digital tidsålder

Digitalisering är i dagens värld ett självklart verktyg i utvecklingen av verksamheten, så även i Sveriges Domstolar. Digitaliseringen möjliggör genomgripande förbättringar i såväl interna processer som i kontakter med omvärlden. Målet är att kontinuerligt skapa en effektivare administration och målhantering tillsammans med högre kvalitet.

Under 2022 infördes ett nytt system för digitaliserad brottmålshantering med digital dom. Under de närmaste åren kommer vidareutveckling av det kräva mer resurser än tidigare. Ny lagstiftning gällande offentlighet och sekretess kommer också att kräva utveckling av systemstöd och arbetssätt. Satsningar sker även på digitalisering av förvaltningsmål med elektroniskt utbyte med andra myndigheters verksamhetsstöd och på e-tjänster som möter behov hos parter och allmänhet. Möjligheterna till digital medverkan i förhandlingar har också utökats kraftigt. I denna utveckling är innovativa lösningar en viktig pusselbit.

För att säkra nyttan av de satsningar som görs har Domstolsverket och domstolarna tillsammans utvecklat modeller för nyttorealiserings och effekthemtagning.

Samtidigt innebär en allt mer digital verksamhet också ökade kostnader för nyutveckling, förvaltning och inte minst för informationssäkerhet. Information är en av våra viktigaste tillgångar och i takt med att vi digitaliserar är det av största vikt både att den är tillgänglig och att vi hanterar den på lämpligt sätt. Utvecklingen i omvärlden visar tydligt att nivån på organisationers cybersäkerhet blivit allt viktigare och allt tyder på att den utvecklingen kommer att fortsätta i allt snabbare takt.

Sveriges Domstolar har genomfört stora satsningar på tekniska lösningar för att förhindra intrångsförsök och på att säkra att hela organisationen lever upp till nödvändiga säkerhetsnivåer. Framåt behöver det säkras att organisationen har rätt kompetens, och mer resurser behöver läggas på att skydda information mot obehöriga samt säkra informationens riktighet och spårbarhet.

Trygga domstolar i alla lägen

Tryggheten i domstolen är av högsta vikt för Sveriges Domstolar. Samhället förändras och det ger avtryck i de mål och ärenden som kommer till domstolarna. Likväl

måste såväl parter, professionella aktörer och vittnen som medarbetare, journalister och allmänhet kunna känna sig trygga i domstolen. Det handlar om fysisk säkerhet i lokalerna, om att få ett bemötande som skapar begriplighet i rättsprocessen och om att uppleva sig sedd och lyssnad på i det som sker.

Sveriges Domstolar arbetar löpande med om- och nybyggnation av lokaler. Förändringarna möter ofta behov av säkerhetskontroller och andra justeringar i den fysiska miljön för att trygga domstolen.

Sedan förordningen om statliga myndigheters beredskap kom pågår ett arbete för att kunna säkra att domstolsverksamhet kan genomföras i tillräcklig omfattning även i tider av höjd beredskap. Under senare delen av budgetperioden kommer det att medföra ökade kostnader på ett antal domstolar.

Långsiktiga förutsättningar i en föränderlig värld

De långsiktiga förutsättningar som Sveriges Domstolar har fått är en nyckelfaktor för domstolarna i att kunna fortsätta avgöra mål och ärenden effektivt och med hög kvalitet. Oförutsedda förändringar i omvärlden och den påverkan de har på läget i landet påverkar dock förutsättningarna för att tilldela budgetmedel till domstolarna. Fortsatt långsiktighet i tilldelningen samt balanserad tilldelning mellan berörda myndigheter är av största betydelse.

Utöver anslagstilldelning krävs lagstiftningsförändringar för att åstadkomma effektiviseringar och fortsatt långsiktiga förutsättningar för verksamheten. Domstolsverket analyserar och lyfter löpande behov av förändringar till Regeringskansliet, och vill särskilt framhålla att det är viktigt att de förslag till reformer som lämnats i utredningar och liknande de senaste åren också genomförs.

Sveriges Domstolar kommer fortsatt att ha största fokus på att kompetensen över tid kan säkras och att effektivisering genom digitalisering kan fortsätta.

De som kommer till domstolen ska känna sig trygga i lokalerna, och de ska uppleva att hanteringen av deras mål och ärenden är effektiv och har hög kvalitet. Det leder till ett starkt förtroende för rättsprocessen och rättssäkerheten.

Med väl fungerande verksamheter som åtnjuter människors förtroende, säkrar domstolarna sitt oberoende och med det sin bärande roll som fundament för rättsstaten och ett demokratiskt samhälle.

Thomas Rolén
Generaldirektör, Domstolsverket

Sveriges Domstolar

För att Sveriges Domstolar ska få långsiktiga och realistiska förutsättningar att klara av sitt uppdrag yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Sveriges Domstolar, inom utgiftsområde 4**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2025 samt en ramökning med 50 mnkr från år 2026 utöver den beräknade anslagsnivån.

Ekonomiska förutsättningar

Utfallet 2022 på anslaget Sveriges Domstolar visar på ett underskott mot tilldelade medel med 85 mnkr exklusive överföringsbelopp. Inklusive det ingående överföringsbeloppet kommer 109 mnkr föras med till år 2023. Utfallet ligger i linje med prognosen.

I budgetpropositionen för 2023 (prop 2022/23:1) har anslaget Sveriges Domstolar tillförts 36 mnkr. Anslaget föreslås tillföras 80 mnkr år 2024 och 170 mnkr år 2025 jämfört med tidigare beslut för planeringsperioden. Den erhållna långsiktigheten i finansieringen är mycket värdefull och skapar stabila förutsättningar för att domstolarna fortsatt ska kunna rekrytera personal och därmed hålla målavgränsning på en fortsatt hög nivå.

Resursbehov

Resursbehovet för domstolarna styrs delvis av målinflödet. Under perioden 2017 till 2020 ökade inflödet med drygt 16 procent. Under 2021 minskade inflödet med 2 procent och under 2022 har målinflödet fortsatt minska, drygt 4 procent. Detaljerade uppgifter om målutvecklingen inom Sveriges Domstolar framgår av bilaga.

Det är också av vikt att domstolarna har en stabil organisation och möjlighet att rekrytera rätt kompetens för att kunna avgöra mål och ärenden rättssäkert och effektivt. En rekryteringsprocess för domare tar lång tid och domarnas fullmaktsanställning gör att personalresurserna inte går att förändra snabbt, utan långsiktiga förutsättningar i anslagna medel krävs.

Det är också angeläget att samtliga myndigheter i rättsväsendet beaktas vid eventuellt ytterligare ökning av anslagen för att undvika att någon enskild myndighet riskerar att bli en trång sektor med längre ledtider.

Under 2022 har utfallet ökat till följd av prisökningar. Elkostnader är ett sådant exempel där kostnaden ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Det finns stor osäkerhet för kommande år hur prisutvecklingen blir. Ökad inflation ger bl.a. högre hyror som framöver kan påverka utfallet relativt kraftigt och riskera att nödvändiga satsningar på kärnverksamheten inte kan genomföras. I prognosen för 2025 och 2026 är hyrorna uppräknade med två procent enligt ESV:s riktmärke. Det finns osäkerhet kring hur snabbt inflationen kan komma ned till 2 procents målet vilket innebär att det blir extra viktigt att följa den utvecklingen.

Nya bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen ska träda i kraft den 1 april 2023. De ekonomiska konsekvenserna av bestämmelsens införande är ännu inte beräknade för Sveriges Domstolar. Det står dock redan nu klart, även efter samverkan med de brottsbekämpande myndigheterna, att den nya lagstiftningen i inte obetydlig omfattning kommer att påverka verksamheten vid framförallt domstolarna men även vid Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket.

Gällande civilt försvar har en redovisning lämnats till MSB. I redovisningen har kostnader för Sveriges Domstolar angivits för åren 2023–2025. Kostnaderna ska i huvudsak täcka inrättande av reservkraft för ett antal domstolar. Frågan är mycket komplex med många parametrar att ta hänsyn till. Dessutom ska samverkan ske med övriga myndigheter i rättskedjan inom arbetet i beredskapssektorn ordning och säkerhet. På grund av detta kommer kostnaderna troligtvis senareläggas utifrån vad som tidigare har redovisats. Domstolsverket återkommer i nästa års budgetunderlag med mer detaljerad information.

De politiska reformer som anges i TIDÖ-avtalet kommer antagligen inte ha någon inverkan på Sveriges Domstolar de närmsta åren eftersom lagstiftningsprocessen tar tid. Domstolsverket återkommer med ekonomiska konsekvenser av eventuella reformer i kommande budgetunderlag.

Prognoser måltillströmning tingsrätter

Måltillströmningen av brottmål bedöms fortsätta öka under perioden 2023–2026. Ökningstakten förväntas dock vara måttlig och betydligt lägre än de kraftiga ökningarna som rådde främst under åren 2017–2020. Under 2022 stannade målökningen av vad avser brottmål men en fortsatt ökning under prognosperioden förefaller rimlig när ytterligare tingsrätter ansluter till snabbare lagföring. Även brottmål utanför försöksverksamheten, både mål med och utan stämningsansökan, antas fortsatt ligga på höga nivåer.

Utflödet från Polis och Åklagarmyndighet har minskat de senaste två åren men båda myndigheterna prognostiserar ett visst ökat utflöde bl.a. för de mer resurskrävande brotten. Hur s.k. ingripandebrott, främst trafik- och narkotikabrott, kommer utvecklas blir sannolikt avgörande för den antalsmässiga brottmålsutvecklingen. Det är i sammanhanget viktigt att också studera vad för typ av brott som bedöms öka eller minska. Domstolsverket prognostiserar en viss ökning av mer resurskrävande brott de kommande åren.

Antalet dispositiva tvistemål och konkursärenden vid tingsrätterna påverkas delvis av konjunkturutvecklingen. Antalet bedöms öka under åtminstone 2023–2024 i linje med den förväntade konjunkturella nedgången. Antalet familjemål har de senaste åren legat på historiskt låga nivåer. Den nya lagen om informationssamtal kan vara en delförklaring till de låga nivåerna. Dagens låga nivåer av familjemål bedöms dock inte bli bestående allra minst nu när landet går in i en mer traditionell lågkonjunktur, något som historiskt har lett till bl.a. ökat antal skilsmässor.

Målen vid mark- och miljödomstolarna, främst miljömålen, antas fortsätta sin långsiktiga stigande trend. En förväntad lågkonjunktur skulle kunna ha en dämpande effekt på vissa typer av mål exempelvis antalet mål enligt plan- och bygglagen (PBL-mål).

Prognoser måltillströmning förvaltningsrätter

Antalet inkomna socialförsäkringsmål fortsatte minska 2022 till de lägsta nivåerna på flera år, bl.a. till följd av ett lågt inflöde av mål rörande sjukpenning samt sjuk- och aktivitetsersättning. Försäkringskassan prognostiserar att utfallet kommer vara fortsatt lågt 2023–2024 till följd av ett gott balansläge, lågt inflöde av omprövningar och en ökad ändringsfrekvens hos myndigheten.

Skattemålen är fortsatt på låga nivåer och inget talar för någon större förändring de närmsta åren utifrån Skatteverkets inriktning, även om en viss förändring i sammansättningen av ärenden som överklagas kan antas utifrån myndighetens prioriteringar.

Mål enligt socialtjänstlagen har minskat markant två år i rad efter flera års kraftig ökning. Antalet mål prognostiseras öka något de närmsta åren igen till följd av den förväntade konjunkturedgången och dess påverkan på arbetslösheten.

Antal förtursmål bedöms fortsatt vara på höga nivåer med en ytterligare ökning av antal LVU-mål där stort politiskt fokus finns och för psykiatrimålen där ett antal utredningar potentiellt kan bidra till ytterligare målökning. Utöver detta kan det potentiellt inkomma en del mål rörande elstöd. Planen är utbetalning under 2023 till företag och privatpersoner men omfattningen i antal som överklagas till domstol är i dagsläget svårt att bedöma.

Prognoser sammantaget

Domstolsverkets prognoser för tingsrätterna visar en minskning med 3 000 mål från 2023 till 2026 och prognosen för förvaltningsrätterna visar en ökning med 3 000 mål under perioden. Den sammantagna prognosen för både tingsrätter och förvaltningsrätter är således oförändrad måltillströmning den kommande planeringsperioden.

Yrkade ramökningar

Medelstilledningen till Sveriges Domstolar behöver präglas av långsiktighet. Resurserna bör vara tilltagna på så sätt att förändringar i exempelvis målinflödet kan hanteras inom tilldelningen. De medel som föreslås tillföras anslaget åren 2024–2025 kommer att vara tillräckliga och ger förutsättningar för en stabil verksamhet med hög målavverknig. Under 2026 finns behov av ytterligare medel för att ha stabilitet i domstolarnas organisationer och kunna ha skäligena ledtider i mål- och ärendehantering. Domstolsverket yrkar därför att anslagsnivån från år 2026 höjs med 50 mnkr. I slutet av planeringsperioden finns osäkerheter i beräkningar över behov, som kan komma att behöva justeras i kommande budgetunderlag.

Anslag 1:5 Sveriges Domstolar, mnkr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	194	109	0	5	7
Tilldelade medel	6 684	7 051	7 442	7 668	7 841
Summa disponibla medel	6 878	7 160	7 442	7 673	7 848
Utfall/prognos	6 769	7 160	7 437	7 666	7 898
Årets resultat	-85	-109	5	2	-57
Utgående överföringsbelopp	109	0	5	7	-50

Rättsliga biträden m.m.

För att täcka utgifterna för rättsliga biträden m.m. yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m., inom utgiftsområde 4**, tillförs 1 210 mnkr 2024, 1 257 mnkr 2025 samt 1 309 mnkr 2026 mnkr.

För att få mer stabila planeringsförutsättningar vill Domstolsverket, utöver direkt anslagsförstärkning, påtala behovet av en mer långsiktig finansiering av anslaget.

Under 2022 uppgick utgifterna på anslaget till 3 526 mnkr, vilket är att jämföra med 3 669 mnkr för 2021. Detta är värt att notera då utgifterna på anslaget ökat linjärt med mellan 100 och 350 mnkr årligen under tidigare år. År 2022 är det första år på många år där utgifterna är lägre än året innan.

Offentligt försvar och övriga utgifter står för de största minskningarna, 110 respektive 54 mnkr lägre än föregående år. Andelsmässigt minskar övriga utgifter mest men är en liten del av anslaget. Minskningen för övriga utgifter förklaras av en utbetalning för ett enskilt mål som under 2021 ökade posten med 48 mnkr. Under 2022 har övriga utgifter återgått till utgifter om 60 mnkr att jämföra med åren 2019 och 2020 då utgifterna var på 65 respektive 56 mnkr. Utgifterna för offentligt försvar har minskat med 110 mnkr jämfört med året före vilket kan vara ett trend-

Målen i Sveriges Domstolar uppmärksammas stort av medierna. Under 2022 förekom domstolarna och nämnderna i Sveriges Domstolar i 260 224 medieklipp. Här är pressuppbådet vid en presskonferens om ett uppmärksammat mål som Hovrätten över Skåne och Blekinge höll förra året. Foto: TT Bild

brott. Posten ökade med 165 mnkr från 2020 till 2021. Utgifterna för offentligt försvar beror till stor del på brottmålsutvecklingen dvs hur många brottmål som avgörs, hur många försvarare som anlitas samt hur mycket tid som debiteras vid varje förordnande. Antalet avgjorda brottmål har minskat något 2022 men är i paritet med 2021. Den främsta förklaringen till minskningen är att den debiterade tiden för försvarare har minskat med drygt 4 procent och antalet förordnanden har minskat med cirka 1 000.

Det är inte möjligt med nuvarande IT-stöd och data att analysera vad minskningen avseende offentligt försvar beror på. På sikt är det ett önskemål att utveckla ett verksamhetssystem för att kunna utveckla uppföljningen av utgifterna på anslaget. För att få ut så mycket som möjligt från ett sådant system behöver en del förordningsförändringar beslutas. Flera förbättringsförslag finns i Domstolsverkets rapport B503/2021.

Det finns dock några tänkbara förklaringar till utgiftsminskningen på anslaget. Målutvecklingen har stor påverkan på utgifterna. Att snabbspårsmålen ökar är också en orsak till att utgifterna för offentligt försvar minskar då det mer sällan förordnas försvarare i dessa mål. Riksrevisionens granskning av anslaget liksom medias rapportering av de ökade utgifterna på anslaget kan också ha påverkat. Säkerligen har rutiner hos försvarare och domstolar förbättrats vilket är positivt.

Det är beslutat att snabbare lagföring ska införas på samtliga tingsrätter vilket troligen får en dämpande effekt på anslaget även framöver. Fler och fler tingsrätter kommer med löpande vilket innebär fler snabbspårsmål under de kommande åren.

Utfall på anslaget för rättsliga biträden år 2019–2022

Utfall (mnkr)	2019	2020	2021	2022	Mnkr 2021–2022	Procent 2021–2022
Offentligt försvar	1 620	1 847	2 012	1 902	-110	-5,5%
Målsägandebiträde	413	462	479	476	-3	-0,6%
Rättshjälp enligt rätts- hjälpslagen	272	281	272	268	-4	-1,4%
Offentligt biträde	284	297	302	311	9	3,0%
Konkursförvaltare och likvidator	142	186	182	197	16	8,7%
Tolk och översättare	149	152	178	174	-4	-2,2%
Övriga förordnanden	119	125	131	138	6	4,8%
Övriga utgifter	65	56	114	60	-54	47,3%
Summa	3 063	3 407	3 669	3 526	-143	-3,9%

Konsekvenser av uppräknad timkostnadsnorm

Merparten av anslagets aktörer uppbär ersättning baserad på timkostnadsnormen. Inför 2023 ökar ersättningen med 2,36 procent, vilket är högre än tidigare uppräknningar. Ökningen av timkostnadsnormen kan antas öka anslagets utgifter med cirka 83 mnkr oaktat förändringar i måltillströmningen. Vid en ökad måltillströmning får uppräknningen än större påverkan. I anslagets utgiftsprognoser antas timkostnadsnormen öka i takt med de senaste årens trend. Utgifter som inte är kopplade till timkostnadsnormens utveckling antas öka i takt med konsumentprisindex.

Timkostnadsnormens utveckling de fem senaste åren

	2019	2020	2021	2022	2023
Belopp exklusive moms (kr)	1 380	1 404	1 425	1 442	1 476
Årlig procentuell förändring	1,55%	1,74%	1,50%	1,19%	2,36%

Antal förordnande och debiterad tid per förordnande

För offentligt försvar och målsägandebitråde har antalet förordnanden minskat med cirka 1 000 förordnande vardera. Offentligt biträde ökade med knappt 800 förordnanden. Den debiterade tiden per förordnande minskade för offentligt försvar men ökade för målsägandebiträden. Även offentligt biträde ökade om än marginellt.

Antal förordnande och debiterade timmar per förordnande år 2020–2022

	Antal förordnande			Debiterade timmar per förordnande			Förändring debiterad tid per förordnande		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Målsägandebitråde	29 930	30 515	29 541	11,00	10,89	11,18	-0,8 %	-1,0 %	2,7%
Offentlig försvarare	84 319	89 186	88 089	15,61	15,64	14,97	4,4 %	0,2 %	-4,3%
Offentligt biträde	31 691	32 983	33 754	6,66	6,34	6,38	-2,4 %	-4,8 %	0,6%

Eftersom den debiterade tiden för offentligt försvar har minskat väsentligt under 2022 har vi ändrat antaganden i Domstolsverkets prognoser. Antagandet innebär att den debiterade tiden endast ökar med en procent årligen. Antagandet får eventuellt revideras efter 2023 års utfall.

Målutveckling

Över sjuttio procent av anslagens utgifter är kopplade till brottmål. LVU- och psykiatrimål står för merparten av utgifterna för offentliga biträden. När inflödet av mål ökar förordnas fler biträden vilket också ökar anslagens utgifter. Antalet inkomna mål prognostiseras att minska under kommande år. Vi har även antagit en lägre ökningstakt av debiterad tid per förordnande. Detta tillsammans gör att vi förutspår relativt modesta utgiftsökningar på anslaget kommande år. Tidigare år har vi haft en konstant ökning av anslaget på mellan 100 och 350 mnkr. Denna ökning har drivits av att den debiterade tiden per förordnande ökat, framför allt för offentligt försvar.

Domstolsverkets prognos för anslaget utgifter

Utgiftsprognos för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m. (löpande priser)

Utfall och prognos (mnr)	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Prognos	2025 Prognos	2026 Prognos
Offentligt försvar	1 902	1 922	1 928	1 959	1 999
Målsägandebiträde	476	481	483	490	500
Rättshjälp enligt rättshjälpslagen	311	289	302	296	297
Konkursförvaltare och likvidator	197	254	246	239	221
Offentligt biträde	268	327	339	354	367
Tolk och översättare	174	172	171	172	174
Övriga förordnanden	138	139	139	142	145
Övriga utgifter	60	61	61	62	63
Summa	3 526	3 645	3 667	3 715	3 766

Tilldelade medel och utfallsprognoser för anslaget 1:11 Rättsliga biträden m.m, mnr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	-27	0	0	-1 210	-2 468
Tilldelade medel	3 916	3 961	2 457	2 457	2 457
Summa disponibla medel	3 889	3 961	2 457	1 247	-11
Utfallsprognos	3 526	3 645	3 667	3 715	3 766
Årets resultat	390	316	-1 210	-1 258	-1 309
Utgående överföringsbelopp	363	316	-1 210	-2 468	-3 777

Utöver direkt anslagsförstärkning vill Domstolsverket påtala behovet av en långsiktig finansiering av anslaget. En hantering där behov inte bara tillgodoses år för år ger Sveriges Domstolar och finansieringen av rättsliga biträden mer stabila planeringsförutsättningar. Stabiliteten är sig en grundbult i människors tilltro till rättsväsendet.

Migrationsdomstolarna

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024-2025 samt en ramökning med 50 mnkr från år 2026 utöver den beräknade anslagsnivån.

Migrationsdomstolarnas verksamhet är helt beroende av händelser i omvärlden och därför svår att förutse. Migrationsverkets prognoser över måltillströmningen av asylmål till domstolarna är osäkra och kan snabbt förändras.

Målinflödet till migrationsdomstolarna har minskat med cirka 11 000 mål under 2022. Avlägsnandemålen minskade kraftigt från 2020 till 2021 och har fortsatt att minska under 2022, med ytterligare drygt 1 500 mål. Antalsmässigt har mål rörande dröjsmålstalan minskat mest, med drygt 17 000. Viseringsmålen däremot har ökat under 2022 efter lågt målinflöde tidigare år till följd av pandemin. I Migrationsverkets prognoser ingår enbart avlägsnandemålen, men de andra målen kräver också resurser av domstolarna.

Den totala balansen är i princip oförändrad vid utgången av 2022 jämfört med 2021. Balansen av avlägsnandemål har minskat med drygt 1 100 mål medan balansen av uppehållstillstånd har ökat med drygt 700 mål.

I Migrationsverkets prognos över överlämnade asylärenden ökar inflödet till migrationsdomstolarna under perioden 2023 till 2025 för att sedan minska under 2026.

Ändamålsenliga lokaler som möter behoven hos både parter, allmänhet och medarbetare är ett viktigt budgetområde i Sveriges Domstolar. Här syns planerad ny domstolsbyggnad för tingsrätten och mark- och miljödomstolen i Vänersborg, ritad av FOJAB. Byggstarten är planerad till början av 2024 och med beräknad inflyttning under sommaren 2026. Illustration: FOJAB

Ekonomiska förutsättningar

Migrationsanslaget har tillförts ytterligare medel år 2023 för att migrationsdomstolarna ska kunna möta ökat målinflöde till följd av effekter av kriget i Ukraina och de konsekvenser upphörande av masskyddsdirektivet medför. Anslaget föreslås tillföras ytterligare medel även för åren 2024 och 2025. År 2026 minskar anslagsnivån med 86 mnkr. Med hänsyn till domarnas fullmaktsanställning finns svårigheter att förändra domstolarnas organisationer på kort sikt. Det är därför av stor vikt att migrationsdomstolarna har långsiktiga planeringsförutsättningar för att ha effektiva domstolar som kan hantera förändringar i måltillströmningen och med möjlighet att vara attraktiva arbetsgivare. Domstolarnas organisationer kan inte variera helt i takt med målinflödet. Det är gynnsamt både samhällsekonomiskt och för inblandade parter att ärenden avgörs inom rimlig tid genom hela kedjan och att flaskhalsar undviks.

Resursbehov och yrkande

Med utgångspunkt i Migrationsverkets prognoser för måltillströmningen, Domstolsverkets prognoser av antalet avgjorda mål samt det nuvarande balansläget, beräknas utfallet på migrationsanslaget enligt uppgifter i nedanstående tabell. Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför osäkerhet i de beräknade kostnaderna. De medel som föreslås tillföras anslaget åren 2024–2025 kommer att vara tillräckliga och ger förutsättningar för en stabil verksamhet med hög målavverkning. Under 2026 finns behov av ytterligare medel för att ha stabilitet i domstolarnas organisationer. Domstolsverket yrkar därför att anslagsnivån från år 2026 höjs med 50 mnkr.

Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål, mnkr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	23	22	22	22	22
Tilldelade medel enligt BP	720	780	835	875	789
Summa disponibla medel	743	802	857	897	811
Utfall/prognos	697	780	835	875	861
Årets resultat	23	0	0	0	-72
Utgående överföringsbelopp	46	22	22	22	-50

Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, inom utgiftsområde 8**, tillförs de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026.

Utgifterna på anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål är regelstyrda och påverkas av antalet förordnanden som i sin tur påverkas av antalet avgjorda mål. Därutöver påverkas utgifterna på anslaget av timkostnadsnormens utveckling och debiterad tid per förordnande. Anslaget finansierar även utgifter för tolk och nämndemän med mera. Utgiftsprognosen baseras på Migrationsverkets prognoser för måltillströmningen och Domstolsverkets prognoser för avgjorda migrationsmål.

Resursbehov

Utgifterna på anslaget har beräknats utifrån prognos över antalet avgjorda mål för respektive år och utgått från styckkostnaden med justering för timkostnadsnormen och debiterad tid per förordnande. Beloppen framgår av nedanstående tabell.

Migrationsverket prognostiserar ett högre målinflöde av asylmål till domstolarna under åren 2023–2025. Ökningen beror främst på effekter av kriget i Ukraina och de konsekvenser ett upphörande av massflyktsdirektivet medför. År 2026 sjunker inflödet. Prognoserna för både måltillströmningen och antalet avgjorda mål är osäker, vilket också medför en osäkerhet i de beräknade utgifterna.

Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål, mnkr

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Ingående överföringsbelopp	0	0	0	0	0
Tilldelade medel	205	201	201	201	201
Summa disponibla medel	205	201	201	201	201
Utfall/prognos	113	145	177	200	152
Årets resultat	92	56	24	1	49
Utgående överföringsbelopp	92	56	24	1	49

Trängselskatt

Domstolsverket yrkar att regeringen föreslår riksdagen **att anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1 och 1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4, inom utgiftsområde 22** tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026.

Inkomna trängselskattemål i Stockholm har stadigt minskat under de senaste fem åren, från 374 mål år 2018 till 106 mål år 2022. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2024–2026 kommer att vara i nivå med föregående år och beräknar kostnader till 500 tkr, 520 tkr respektive 540 tkr.

Inkomna trängselskattemål i Göteborg ökade något under 2022, från 112 mål år 2021 till 130 mål under 2022. De senaste fem åren har antalet inkomna mål varierat mellan 112 och 402. Domstolsverket gör bedömningen att inkomna mål under perioden 2024–2026 kommer att vara i nivå med föregående år och beräknar kostnader till 500 tkr, 520 tkr respektive 540 tkr.

Domstolsverkets prognoser innebär att inget resurstillskott behövs på anslagen för trängselskatt utöver aviserade belopp för åren 2024–2026.

Chefsdagarna är årets viktigaste forum i Sveriges Domstolar. Här samlas alla domstolschefer tillsammans med Domstolsverket för att diskutera och ta ställning till de strategiska framtidsfrågorna. Under 2023 års Chefsdagarna kommer temat vara ledarskap och medarbetarskap. Här diskuterar Johan Rosén, lagman för Falu tingsrätt, Lise-Lotte Norén Wilkens, chef för Hyres- och arrendenämnden i Göteborg och Susanne Björkman Ragnarsson, chef för Hyres- och arrendenämnden i Malmö. Foto: Carl Johan Erikson

Internationell civil krishantering

För att täcka ökade behov under de närmast kommande åren yrkar Domstolsverket att regeringen föreslår riksdagen att **anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap. 43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7**, tilldelas de aviserade anslagsnivåerna för 2024–2026.

Sveriges Domstolar bidrar till internationell civil krishantering, det vill säga fredsfrämjande, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet som genomförs av EU, FN eller OSSE. Verksamheten, liksom övrig internationell verksamhet i Sveriges Domstolar, initieras och samordnas av Domstolsverket. Den finansieras av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Internationell civil krishantering, inom utgiftsområde 7.

För närvarande har Domstolsverket pågående uppdrag att rekrytera och ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Anslaget finansierar löner för utsänd personal samt förvaltningskostnader och insatsnära kostnader. Domstolsverket kan även ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för FN och OSSE, om möjlighet ges. Anslaget används också till att finansiera kortare insatser, uppdrag eller särskilda projekt i fält.

Personalbidragen till internationella insatser ska ske i enlighet med regeringens strategi för internationell civil krishantering och regeringens beslut om myndighetssamverkan vid internationell fredsfrämjande verksamhet. Det senare innebär att det finns en väl utvecklad samordning mellan rättsväsendets myndigheter samt med Regeringskansliet och andra myndigheter inom Fredsfrämjanderådet.

Domstolsverket har bedrivit ett långsiktigt arbete med att bygga upp denna verksamhet inom Sveriges Domstolar. Målsättningen är att kunna leverera sådana högkvalitativa personalbidrag och andra insatser som krävs för att de internationella insatser vi deltar i ska kunna verka effektivt i arbetet med att bygga rättsstatlighet, fungerande rättsvårdande institutioner och hållbar fred. Under de senaste åren har normalt fem till åtta medarbetare från Sveriges Domstolar varit utsända på längre fredsfrämjande uppdrag, alla inom ramen för insatser inom EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Med hänsyn till en ökad efterfrågan på bidrag från Domstolsverket har anslaget gradvis ökat under den senaste femårsperioden. Det beror bland annat på en ökad insikt, både på EU-nivå och nationell nivå, om att stöd och stabiliseringsinsatser normalt fordras över hela rättskedjan. När insatsernas mandat anpassas till detta ökar också behoven av kompetens från personal som hämtas från domstolsväsendena i de bidragande länderna. Rysslands anfallskrig i Ukraina och den ökade osäkerheten i övrigt i omvärlden har också bidragit till en större efterfrågan på EU-insatser inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Detta kräver i sin tur ytterligare insatser från Domstolsverkets sida, bl.a. med ett ökat säkerhetsarbete och en ännu tätare samverkan med Regeringskansliet och övriga utsändande myndigheter. Även det allmänt höjda kostnadsläget påverkar beräkningarna marginellt.

Översikt över verksamhetens finansiering

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Utgiftsområde 7 Biståndsverksamhet 1:1 ap.43 Internationell civil krishantering – Del till Domstolsverket	9 415	9 850	10 000	10 000	10 000

Investeringar, låneram och krediter

Sveriges Domstolars investeringar beror huvudsakligen på löpande arbete med att underhålla byggnader och uppdatera den tekniska utrustningen i verksamheten. Under den kommande perioden finns behov av att fortsätta arbetet med att säkerställa utveckling och underhåll av såväl byggnader som verksamhetsstöd.

Investeringarna syftar till att leva upp till en god lokalförsörjning genom ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler, samt utveckla digitaliseringen inom både den dömande och administrativa verksamheten. Parter och vittnen, journalister, allmänhet och medarbetare måste kunna känna sig trygga i domstolen. Införande av säkerhetskontroller har ökat under flera år och påverkat behovet av investeringar i domstolslokaler och kommer även under den närmaste tre års perioden vara en viktig faktor vid om-, till, och nybyggnationer.

För perioden 2024–2026 är investeringarna något lägre än de sista åren då tre större byggprojekt förväntas avslutas under 2023. Detta gäller bland annat en ny gemensam domstol för tingsrätten och förvaltningsrätten i Malmö, en ny gemensam domstol för Göta hovrätt och Kammarrätten i Jönköping samt en ny tingsrätt i Hudiksvall. Under de närmaste åren kommer nya lokaler att färdigställas på ytterligare ett tiotal orter.

Investeringarna inom Sveriges Domstolar kommer under den närmaste perioden präglas av att utveckla och underhålla såväl byggnader som olika verksamhetsstöd, vilket gör att verksamheten kan möta de krav som ställs. För åren 2023–2026 innebär detta årliga nyinvesteringar inom intervallet 310–370 mnkr.

Information är en av våra viktigaste tillgångar och i takt med att vi digitaliserar är det av största vikt att vi skyddar den. Sveriges Domstolar har genomfört och genomför stora satsningar på tekniska lösningar för att förhindra intrångsförsök. Här diskuterar Domstolsverkets medarbetare Markus Mile-rup, enhetschef och Marie Doohan Lennings, HR-specialist, frågorna. Foto: Per Carlsson

INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER

Verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	13 000	0	0	0	0
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	203 000	271 000	231 000	259 000	240 000
Byggnader, mark och annan fast egendom					
Övriga verksamhetsinvesteringar	105 000	99 000	117 000	84 000	70 000
Summa verksamhetsinvesteringar	321 000	370 000	348 000	343 000	310 000
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	321 000	370 000	348 000	343 000	310 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)	0	0	0	0	0
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0	0	0	0	0
Summa finansiering	321 000	370 000	348 000	343 000	310 000

Nedan finns information om planerade investeringar som överstiger 20 mnkr per investeringsobjekt. Dessa större investeringar avser ny-, till- och ombyggnationer av lokaler inklusive inredning och installation av teknik i rättssalar. Jämfört med tabellen från budgetunderlaget 2023–2025 har byggprojektet med Hovrätten för Västra Sverige lagts ner inför 2023, vilket beror på beslutet om att enbart göra det absolut mest nödvändiga i lokalerna i väntan på en framtida omlokalisering. I övrigt har det tillkommit byggprojekt för sex domstolar, vilket gör att den totala summan för projekt över 20 mnkr har ökat jämfört med föregående budgetunderlag. De tre första nämnda projekten i tabellen skulle enligt tidigare beräkningar avslutats under sista delen av 2022 men har senarelagts ett år fram och förväntas vara klara under 2023.

INVESTERINGAR, LÅNERAM OCH KREDITER

Särskild information om verksamhetsinvesteringar (tkr)

	Totalt	Ack Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Malmö tingsrätt/förvaltningsrätt	178 960	105 960	72 000	1 000	0	0
Göta hovrätt & Kammarrätten i Jönköping	68 560	40 460	28 000	100	0	0
Hälsinglands tingsrätt	29 014	27 914	1 100	0	0	0
Norrköpings tingsrätt	43 306	5 256	10 700	27 350	0	0
Södertälje tingsrätt	49 422	9 622	3 600	17 900	18 300	0
Växjö tingsrätt	21 357	2 407	800	1 300	6 850	10 000
Borås tingsrätt	49 566	1 566	4 000	23 000	21 000	0
Förvaltningsrätten i Göteborg	29 747	1 397	4 200	15 000	9 150	0
Svea hovrätt	110 779	11 079	8 450	24 200	27 600	39 450
Vänersborgs tingsrätt	52 746	7 996	2 000	6 850	15 500	20 400
Ystad tingsrätt	54 179	2 479	7 700	22 000	22 000	0
Ångermanlands tingsrätt	96 129	1 529	4 500	39 200	50 900	0
Falu tingsrätt	21 433	1 383	3 250	16 800	0	0
Förvaltningsrätten i Uppsala	21 054	54	21 000	0	0	0
Hovrätten över Skåne & Blekinge	32 203	4 903	8 100	19 200	0	0
Kammarrätten i Göteborg	32 470	8 070	3 800	2 600	5 000	13 000
Kristianstads tingsrätt	61 190	8 190	11 500	21 500	20 000	0
Uppsala tingsrätt	56 237	2 987	7 150	12 500	5 000	28 600
Summa utgifter för investeringar	1 008 352	243 252	201 850	250 500	201 300	111 450
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsordningen)	1 008 352	243 252	201 850	250 500	201 300	111 450
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsordningen)						
Anslag (efter medgivande av regeringen)						
Summa finansiering	1 008 352	243 252	201 850	250 500	201 300	111 450
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier	717 532	173 532	160 850	152 400	129 300	101 450
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar	290 819	69 719	41 000	98 100	72 000	10 000
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 008 352	243 252	201 850	250 500	201 300	111 450

I följande tabell visas behovet av låneram under planeringsperioden. Domstolsverket yrkar att låneramen uppgår till 1 550 mnkr för 2024–2026.

Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar (tkr)

	2022 Utfall	2023 Prognos	2024 Beräknat	2025 Beräknat	2026 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	1 339 000	1 352 000	1 416 000	1 429 000	1 448 000
Nyupplåning (+)	307 000	370 000	348 000	343 000	310 000
Amorteringar (-)	-294 000	-306 000	-335 000	-324 000	-321 000
UB lån i Riksgäldskontoret	1 352 000	1 416 000	1 429 000	1 448 000	1 437 000
Beslutat/föreslagen låneram	1 648 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
Ränteutgifter	10 160	34 000	37 000	38 000	37 000
Finansiering av räntor och avskrivningar					
- utgiftsområde 4, anslag 1:5	272 000	304 000	333 000	324 000	321 000
- utgiftsområde 8, anslag 1:4	32 000	36 000	39 000	38 000	37 000
Övrig finansiering					

Behov av krediter

Räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret

Kredit på räntekontot finns enligt regleringsbrev för 2023 för anslaget 1:5 Sveriges Domstolar inom utgiftsområde 4 samt anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden inom utgiftsområde 8. För båda dessa anslag uppgår krediten till cirka fyra procent av anslagsbeloppen, 300 mnkr.

Enligt Domstolsverkets beräkning kommer fyra procents kredit att vara tillräcklig för perioden 2024–2026 under förutsättning att anslagen är anpassade till verksamheten inom Sveriges Domstolar.

Anslagskrediter

I tabellen nedan visas vilken anslagskredit som är beslutad för respektive anslag för 2023. Av tabellen framgår också vilka anslagskrediter som yrkas för 2024–2026.

Anslaget 1:1 Biståndsverksamheten avser utgifter för att Domstolsverket ska ställa personal till förfogande för insatser inom ramen för EU:s gemensamma säkerhets- och försvarspolitik. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten på anslaget ökas från tre procent till tio procent för kommande år, tillika som det var under 2022.

Anslaget 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål avser utgifter som är regelstyrda och därmed i princip inte påverkbara. Domstolsverket yrkar att anslagskrediten på anslaget ökas från tre procent till tio procent för kommande år.

Anslagen 1:11 Trängselskatt i Stockholm och 1:14 Trängselskatt i Göteborg hade under 2023 en anslagskredit på fem procent och Domstolsverket yrkar att anslagskrediten ökas till tio procent för dessa anslag.

För övriga anslag yrkas att samma anslagskrediter beslutas som för 2023 under förutsättning att yrkade medel tilldelas.

Anslagskredit på ramanslag för 2023

	Utgifts- område	Anslagskredit 2023	Yrkad anslagskredit 2024–2026
1:5 Sveriges Domstolar	4	3 %	3 %
1:11 Rättsliga biträden m.m.	4	10 %	10 %
1:1 Biståndsverksamhet ap.43 Inter- nationell civil krishantering	7	3 %	10 %
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	8	3 %	3 %
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid dom- stolsprövning i utlänningsmål	8	3 %	10 %
1:11 Trängselskatt i Stockholm ap.1	22	5 %	10 %
1:14 Trängselskatt i Göteborg ap.4	22	5 %	10 %

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgifter med mera som får disponeras

Avgifter som får disponeras är relativt marginella inom Sveriges Domstolar. De har under 2022 uppgått till 24,5 mnkr och fördelar sig på uthyrning av lokaler och rum 11,8 mnkr, personal 0,2 mnkr, rättsfallspubliserings och försäljning av publikationer 0,1 mnkr, avgifter för kopior av domar 6,5 mnkr, reavinster vid försäljning av maskiner och inventarier 1,0 mnkr, samt övriga intäkter med mera 4,9 mnkr.

Övriga inkomster som disponeras utgörs till stor del av bidrag från Arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsåtgärder, samt bidrag från bland annat SIDA och EU för finansiering av det internationella samarbete som Domstolsverket och domstolarna deltar i. Totalt uppgick dessa intäkter under 2022 till 22,4 mnkr. Jämfört med föregående år var det en ökning med 5 mnkr, varav bidrag från SIDA utgjorde den största ökningen.

De finansiella intäkterna, som i huvudsak består av ränta på räntekontot i Riksgäldskontoret, uppgick under 2022 till 4,8 mnkr. Jämfört med föregående år var det en stor ökning av ränta på räntekontot till Riksgäldskontoret vilket berodde på en kraftig ökning av räntenivån från 4 maj. Enligt ESV förväntas räntenivån under 2023 ligga på 2,4 procent vilket innebär en intäkt på cirka 12 mnkr för Sveriges Domstolar.

Beräknade inkomster för åren 2023–2026 framgår av tabellen nedan.

Avgifter med mera som får disponeras (tkr)

	Utfall 2022	Beräknade inkomster			
		2023	2024	2025	2026
Avgiftsintäkter som disponeras:					
- Uthyrning av lokaler	11 849	12 000	12 000	12 000	12 000
- Intäkter av utbildning och konferens	0	0	0	0	0
- Uthyrning av personal	181	180	180	180	180
- Försäljning av publikationer m.m.	66	70	70	70	70
- Avgifter för kopior m.m.	6 510	7 000	7 000	7 000	7 000
- Reavinster vid försäljning av maskiner m.m.	956	1 000	1 000	1 000	1 000
- Övriga intäkter	4 935	5 000	5 000	5 000	5 000
Delsumma	24 497	25 250	25 250	25 250	25 250
Övriga inkomster som disponeras:					
- Bidrag	22 417	20 000	20 000	20 000	20 000
- Finansiella intäkter	4 770	12 000	12 000	12 000	12 000
Delsumma	27 187	32 000	32 000	32 000	32 000
Summa	51 684	57 250	57 250	57 250	57 250

Avgifter som inte får disponeras

Avgiftsintäkterna består till största delen av ansökningsavgifter som betalas när ett mål eller ett ärende inleds, t ex ansökan om äktenskapsskillnad. De totala intäkterna har varierat något under åren men ligger på ca 160–165 mnkr per år. Avgörande för avgiftsintäkterna är därför mängden ärenden och mål. Dessa kan i sin tur påverkas av händelser i omvärlden, exempelvis kan sämre tider leda till ökat antal ansökningar om stämning etc. Avgiftsintäkterna för 2022 var ungefär på samma nivå jämfört med föregående år. För de närmaste åren förväntas volymen ligga på samma nivå som innevarande år. En förutsättning för de prognostiserade intäkterna är att regeringen inte bestämmer om en avgiftsändring.

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Kungörandeavgifterna har påverkats av att kravet på kungörelse i ortstidning togs bort från 1 juli 2021 och ersätts med enbart kungörande i Post- och Inrikes Tidningar. Inkomsterna har därför justerats ned för de kommande åren.

De inkomster som relateras till konkurser beräknas öka under 2023 och 2024 som en följd av konjunkturen. Det är dock mycket svårt att förutse trenden av konkursärenden efter 2024. Beräkningarna har inte heller beaktat om förslaget i det förändrade konkursförfarandet (Ds 2019:31) leder till att konkurshanteringen flyttas till Kronofogdemyndigheten (tillsynsmyndighet i konkurser).

Övriga inkomster som inte disponeras avser återbetalningsskyldighet i huvudsak i tvistemål samt återkrav av utgifter för offentligt försvar.

Med de ökningarna och minskningarna som beskrivits ovanför av avgifter som inte får disponeras, beräknas inkomsterna under perioden 2023–2026 öka under 2023 och 2024 för att sedan gå tillbaka till samma nivå som utfallet under 2022.

Avgifter som inte får disponeras (tkr)

	Utfall 2022	Beräknad Budget ¹	Beräknade inkomster			
			2023	2024	2025	2026
Ansökningsavgifter						
- Mark och miljödomstolarna	13 555	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
- Övriga domstolar	114 819	115 000	115 000	115 000	115 000	115 000
Kungörandeavgifter	5 378	7 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	24 656	23 000	26 000	26 000	23 000	23 000
Återbetalning av rättshjälps- kostnader m.m. (exklusive återbetalning till Skatteverket)	3 444	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Totalt	161 852	163 000	164 000	164 000	161 000	161 000

Domstolsverket saknar underlag för att kunna beräkna över- eller underuttag i den avgiftsbelagda verksamheten.

¹ Enligt regleringsbrev för 2023

Översikt över verksamhetens finansiering

Anslag/anslagspost (tkr)

	Utfall 2022	Tilldelat 2023	Prognos 2023	2024	Beräknat 2025	2026
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet						
1:5 ap.1 Sveriges Domstolar	6 768 864	7 051 168	7 160 000	7 294 000	7 365 000	7 532 000
1:11 ap.1 Rättsliga biträden m.m.	3 525 642	3 961 357	4 079 000	3 565 000	3 569 000	3 575 000
Utgiftsområde 7 Biståndsverksamhet						
1:1 ap.43 Internationell civil kris- hantering – Del till Domstolsverket	9 414	10 000	9 850	9 750	9 056	9 269
Utgiftsområde 8 Migration						
1:4 ap.1 Domstolsprövning i utlän- ningsmål	696 942	779 576	780 000	819 000	847 000	820 000
1:5 ap.1 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	112 888	200 800	145 000	163 000	180 000	131 000
Utgiftsområde 22 Kommunikation						
1:11 ap.1 Trängselskatt: Admin – Del till DOM	298	1 000	430	500	520	520
1:14 ap.4 Trängselskatt i Göteborg – Del till Domstolsverket	362	1 300	480	500	520	540
Totalt anslagsfinansierat	11 114 410	12 005 201	11 740 760	11 851 750	11 971 546	12 068 349
Avgiftsinkomster som disponeras	24 497	-	25 250	25 250	25 250	25 250
Övriga inkomster som disponeras	27 187	-	32 000	32 000	32 000	32 000
Summa	11 166 094	12 005 201	11 798 010	11 909 000	12 028 796	12 125 599

Prognoser för måltillströmning

Utvecklingen av antalet inkomna mål och ärenden har stor betydelse för det framtida resursbehovet. Under åren 2023–2026 förväntas målinflödet vara ganska oförändrat med en måttlig ökningstakt på tingsrätt och en liten minskning på förvaltningsrätt jämfört med de kraftiga ökningarna 2017–2020. Den sammantagna prognosen för både tingsrätter och förvaltningsrätter är oförändrad måltillströmning den kommande planeringsperioden.

Tingsrätter

Utvecklingen av antalet inkomna mål och konkursärenden vid tingsrätt, åren 2023–2026 är en prognos

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Brottmål (exkl. beredskapsmål)	102 561	117 714	120 106	119 615	120 800	121 100	121 500	121 900
Twistemål (exkl. familjemål)	48 890	44 336	46 922	45 020	47 000	48 000	46 000	45 000
Familjemål	41 325	41 031	37 236	35 250	38 500	40 000	38 000	37 500
Konkursärenden	10 863	9 998	9 092	9 560	12 000	11 500	11 000	10 000
Miljömål	2 912	2 987	3 052	3 250	3 350	3 300	3 500	3 700
Fastighetsmål	1 685	1 641	1 458	1 385	1 500	1 500	1 600	1 600
PBL-mål	2 642	2 664	2 326	2 670	2 400	2 500	2 700	2 800
Summa	211 000	220 000	207 000	198 000	203 000	204 000	199 000	196 000
Procentuell utveckling	5,8 %	4,5 %	-6,0 %	-4,5%	2,7 %	0 %	-2,4 %	-1,3 %

Brottmålen redovisas exklusive beredskapsmål vid prognoser eftersom dessa medför en dubbelregistrering då de ofta lämnas över till en annan domstol. Prognosen innehåller inte förväntade mål rörande omprövning av vattenverksamhet. Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

PROGNOSE R FÖR MÅLTILLSTRÖMNING

Förvaltningsrätterna

Utveckling av antalet inkomna mål² vid förvaltningsrätt exklusive migrationsmål och trängselskattemål, åren 2023–2026 är en prognos.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Socialförsäkringsmål	18 202	17 489	14 601	10 186	10 500	10 500	12 000	13 000
SoL-mål	30 434	33 517	27 381	23 980	26 000	28 000	27 500	27 500
Skattemål	9 062	7 697	7 141	7 794	8 000	8 000	8 000	8 000
LOU-mål	2 981	3 594	2 509	2 632	3 000	3 000	2 800	2 800
LVU-mål	5 280	5 401	5 387	5 545	5 700	5 800	6 000	6 000
LVM-mål	1 285	1 253	1 181	1 155	1 100	1 100	1 100	1 100
Psykiatrimål	14 511	14 633	14 842	15 068	15 300	15 500	15 750	16 000
Mängdmål	10 273	10 618	9 500	9 305	9 500	9 750	10 000	10 000
Övriga mål	26 351	27 119	35 059	27 474	26 500	25 000	25 000	25 000
Summa	118 000	121 000	118 000	103 000	106 000	107 000	108 000	109 000
<i>Procentuell utveckling</i>	3,3 %	2,5 %	-3,0 %	-12,2 %	2,4 %	1,0 %	1,4 %	1,1 %

Totalprognosen är avrundad till närmsta tusental.

Migrationsdomstolarna

Utveckling av antalet inkomna asylmål³ vid migrationsdomstol, åren 2023–2026 är en prognos

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Asylmål	9 803	10 070	6 546	5 423	7 000	9 900	10 700	7 000
<i>Procentuell utveckling</i>	-43 %	3 %	-35 %	-17 %	29 %	41 %	9 %	8 %

² Allmänna mål överlämnade från migrationsdomstol till annan förvaltningsrätt är exkluderade i utfallet för inkomna mål åren 2017–2019

³ Asylmål överlämnade mellan migrationsdomstolar är exkluderade i utfallet 2018–2020

Producerad av Domstolsverket
Diarienummer 2022-1512

Domstolsverket
Postadress: 551 81 Jönköping
Besöksadress: Kyrkogatan 32
036-15 53 00
domstolsverket@dom.se
www.domstol.se